

i Forslag af Frankrig, som derved for første Gang afveg fra sin hidtidige Praksis ikke at afslutte Voldgiftstraktater af videregaaende Omfang end den fransk-engelske af 1903, der ubetinget undtog alle Tvistigheder vedrørende en Parts Livsinteresser, Uafhængighed eller Ære eller en tredie Stats Interesser fra tvungen Voldgift.

De Emner, som Danmark og Frankrig er enedes om som egnede til at være Genstand for ubetinget tvungen Voldgift, er ogsaa i det væsentlige de samme, som man enedes om paa Haagerkonferencen, nemlig Fortolkningen og Anvendelsen af Traktater angaaende litterær og kunstnerisk Ejendomsret (Bernerkonventionen), Vægt og Maal, Skibsmaaling, international Arbejderbeskyttelse o. a., samt alle Krav fra den ene Stat paa Skadeserstatning hos den anden Stat, naar selve Pligten til at yde Erstatning er anerkendt, og der kun er Tvivl om Erstatningsbeløbet Størrelse, og Krav fra den ene Stat paa Erlæggelse af en kontraktmæssig Gæld, som den anden Stat menes at være dens Undersatter skyldig.

Til de ovennævnte Emner er, efter den danske Regerings Ønske, bleven føjet alle Traktater om Handels- og Søfarts-anliggender.

For imidlertid at sikre de nationale Domstoles Anvendelse, hvor de er kompetente til at afgøre Stridsspørgsmaalet, er i Art. 2 optaget en Bestemmelse om, at en Tvist angaaende de i Artiklen opregnede Emner først skal kunne gøres til Genstand for international Voldgift, efter at den er bleven paadømt af den kompetente nationale Domstol i højeste Instans.

Derved vilde imidlertid kunne fremkomme den Vanskelighed, at en national Rets Dom underkendtes af en Voldgiftsret, hvilket i Virkeligheden betød, at den nationale Højesteret ikke var sidste Instans, men undertiden havde en international Appelret over sig. For at undgaa dette er det i Konventionen Art. 2 fastsat, at Voldgiftsrettens Kendelse kun skal have Gyldighed for Fremtiden, men ikke kunne omstøde de nationale Domstoles tidligere fældede Domme.

De nationale Domstoles Praksis paa- virkes jo nu imidlertid ikke direkte af Voldgiftskendelsen. De har kun, efter som før denne, at dømme efter bedste Forstaaelse af deres Hjemlands Love. For at forhindre, at de nationale Domstole efter Voldgiftskendelsen vedbliver at dømme

ligesom hidtil til Skade for det fremmede Land eller dets Undersatter, kan det derfor undertiden være nødvendigt at gennemføre en Lovændring, som gør Voldgiftskendelsens Principper til Landets Lov. Men da en saadan Lovændring kun kan gennemføres ved en Samvirken mellem Rigsdag og Regering, har den sidste kun kunnet binde sig til at foreslaa de nødvendige Lovændringer, til hvilke den ganske vist gaar ud fra at kunne opnaa Rigsdagens Samtykke, idet der paahviler denne i hvert Fald en moralsk Pligt til at gøre det muligt for Staten at opfylde sine forfatningsmæssigt paatagne Forpligtelser.

Derimod har de to Regeringer i Art. 2 forpligtet sig til selv at udstede saadanne rent administrative Bestemmelser, som maatte være nødvendige for at efterkomme en Voldgiftskendelses Fortolkning af en Overenskomst mellem Parterne.

Som Art. 3 har den danske Regering forsøgt at faa optaget den saakaldte »danske Bestemmelse«, som er optaget i adskillige andre danske Voldgiftstraktater og hvorefter Tvistigheder, i hvilke en af de to kontraherende Parters Domstole er kompetente, ikke, eller i hvert Fald kun i visse Undtagelsestilfælde, skal gøres til Genstand for tvungen Voldgift.

Denne Bestemmelse stødte imidlertid paa energisk Modstand fra den franske Regering, som paaberaabte sig, at den betød en Indskrænkning af den tvungne Voldgifts Omraade, hvilket Danmark netop ønskede udstrakt saa vidt som muligt. I Betragtning af den franske Regerings betydelige Indrømmelser paa andre Punkter ansaa man det da for kloget at lade Bestemmelsen falde.

I Art. 3 er optaget den meget betydningsfulde Bestemmelse, til hvilken der kun findes noget delvis tilsvarende i den dansk-svenske Voldgiftskonvention, at ikke Parterne selv, men Voldgiftsretten afgør, hvorvidt en opstaaet Tvist er af en saadan Art, at den er Genstand for tvungen Voldgift. Det bliver altsaa Voldgiftsretten, som skønner over, hvorvidt en Stat med Rette kan gøre gældende, at dens Ære, Uafhængighed eller Livsinteresser staaar paa Spil, saaledes at den ikke kan underkaste sig Voldgift. Og det bliver ligeledes Voldgiftsretten, som afgør, hvorvidt en udbrudt Tvist angaar noget af de i Art. 2 opregnede Emner, med Hensyn til hvilke Voldgift er ubetinget tvungen.